

Hur påverkar datoriseringen människan
psykologiskt och socialt?

Uppsatts skriven av Brigitte Ranniger 1988

Allt blir mer och mer digitaliserat. Förr kunde man leva ett någorlunda enkelt liv men nu har digitaliseringen förenklat våra liv på så många sätt så vi har svårt att leva ett enkelt liv. Har genomskinliga ettor och nollar smugit sig in i våra liv. En alienation där det blir en tyst kontakt. En känsla av maktlöshet, meningslöshet och social isolering.

Att känna sig maktlös kan innebära att man känner sig kontrollerad och manipulerad utan att kunna påverka sin situation. Meningslösheten innebär att man inte kan se helheten och sammanhangen. Överblick saknas och ens betydelse är minimal och oändamålsenlig.

Att känna av att "inte tillhöra" skapar en känsla av social isolering. Ett sådant förhållande kan bidra till att människan inte orkar bry sig om de förväntningar som krävs. Vilka problem kan uppstå om digitalisering mer och mer tar över våra liv?

Hur påverkar det barn? Det teknikorienterade välfärdsamhällets leksaker påverkar naturligtvis dess barn och dess lekar. Var kommer fantasin in i bilden? Har inte ett barn en livlig, skapande fantasi som bör stimuleras? Den internationella leksaksindustrin är mycket stor, så pass att den är en av världens största avnämnare av **mikroprocessorer.**

Citat av fransmannen Majolin Pierre:
Om man är tillräckligt många om en galenskap, blir den helt normalt.

Detta skulle kunna gälla vårt förhållande till leksaker, men inte nödvändigtvis det fenomen som kallades 1988 "the microkids" dvs datoranvändande barn.

Den mognadsprocess dagens datoranvändande barn genomgår kan ge oss viktiga besked, förutsatt att någon forskningsinstans varit framsynt nog att hålla ögonen öppna för den här utvecklingen. Det ligger en fara i att redan från barnsben anpassa sitt omogna intellekt till datorns logiska, rationella tankesätt och därmed kanske inbilla sig att allt, inklusive livets existensiella problem, som reduceras till en snabb ström av ettor och nollor som ger blixtnabba elektroniska svar.

Personliga intrigiteten

Det finns databanker som kan redovisa känsliga personuppgifter (1988) som tex

Indentitetsuppgifter
Familjeförhållanden
Hemförhållande
Arbetsförhållande
Ekonomiska förhållanden
Utbildningar
Umgänge
Fritidsaktiviteter
Hälsinformation
Ideologiska fakta
Militäruppgifter
Polisuppgifter
Rättegångsuppgifter

Lagring av offentlig data bör kräva mer eftertanke.

Sekretess är ingen garanti för ett integritetsskydd. När ADB tekniken fungerar väl är den fruktansvärt effektiv. Det gäller därför att inte tappa greppet över den utan begränsa den till användning som

människan rår med. De stora datasystemen kräver överblick, kontroll och säkerhet. Människan själv har sina klara begränsningar , disponerar bara 24 timmar om dygnet. Kan bara se till hörnet osv. De stora centrala systemen är svåra att överblicka.

Är folk oroliga att digitalisering tar bort jobben?

Är den oron berättigad? Borde utvärderas.

Samhället och yrkeslivet genomgår stora förändringar genom digitalisering. Hur mycket förändringar orkar vi med egentligen och vilken beredskap bör vi ha inför det vi anser vara nödvändiga förändringar? Våra barn möter helt andra kunskaper och andra sociala mönster än sina föräldrar. Detta innebära att glappet mellan generationer ökar och att vi känner stark ovisshet inför framtiden.

Denna uppsatts skrev jag 1988. Har bara tagit med några delar och har skrivit till om digitaliseringen.

Kort sammanfattning.

Man kan fråga sig varför vi är så rädda för digitalisering? Kanske för att den är så stark och genomskinlig. Kan man känna sig fri om man är så kontrollerad och övervakad? Vad har vi lärt oss av förändringsprocessen? Vi har lärt oss att se saker och ting på ett annat sätt, både på gott och ont.

Jag tror vi människor redan från barnsben behöver den basala tryggheten som man finner ute i naturen. Något som formar ens liv i början och som kommer bestå och alltid finnas där. En viktig grundpelare för att må bra.